

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.1.018/2023/7.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Harangozó Attila, a tanács elnöke
Dr. Demeter Zsuzsanna, előadó bíró
Dr. Somogyi Gábor, bíró
Dr. Metzing Márton, bíró
Dr. Boros Tibor, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2024. január 25.
Az ügy tárgya: közveszéllyel fenyegetés büntette
Terhelt: ...
Elsőfok: Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság,
10.B.XX.413/2021/74., ítélet, tárgyalás, 2023. március 24., jogerő napja: 2023. április 21.
Az indítvány előterjesztője: Fővárosi Főügyészség
Az indítvány iránya: hatályon kívül helyezésre

Rendelkező rész

A Kúria a közveszéllyel fenyegetés büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Fővárosi Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 10.B.XX.413/2021/74. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

Elrendeli terhelt részére az általa eddig esetlegesen megfizetett bűnügyi költségnek a befizetés napjától a visszatérítés időpontjáig számított mindenkorai törvényes kamatával együtt történő visszatérítését.

E végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

[1] I. A Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság a 2023. március 24-én kihirdetett 10.B.XX.413/2021/74. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki

közveszéllyel fenyegetés büntetében [Btk. 338. § (1) bekezdés], ezért őt 60 nap elzárásra ítélte.

[2] Az ítélet – fellebbezés hiányában – 2023. április 21-én jogerőre emelkedett.

[3] **II.** 1. A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a Fővárosi Főügyészség Bf.2748/2023/1. számon terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a terhelt javára a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján, eljárási szabálysértés miatt.

[4] A felülvizsgálati indítvány lényege szerint a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság úgy folytatta le a Be. CI. fejezete szerinti, a távollévő terhelttel szembeni külön eljárást, hogy a terhelt a bírósági eljárás egy része idején már nem ismeretlen helyen tartózkodott, hanem büntetés-végrehajtási intézetben volt fogva. Erre figyelemmel a bíróság a külön eljárást annak törvényi feltételeinek hiányában folytatta le, ezért a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerinti abszolút eljárási szabálysértést valósított meg azzal, hogy a tárgyalást olyan személy távollétében tartotta meg, akinek részvétele a törvény értelmében kötelező volt.

[5] Mindezek alapján a felülvizsgálati indítvánnyal támadott ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokon eljáró bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

[6] 2. A Legfőbb Ügyészség BF.965/2023/4. számú átiratában a Fővárosi Főügyészség felülvizsgálati indítványát helyes indokainál fogva azzal a pontosítással tartotta fenn, hogy a felülvizsgálati indítványnak az 1/2021. BJE jogegységi határozat alapján nincs iránya.

[7] 3. A Kúria a 2023. október 5-én meghozott Bfv.II.1018/2023/4. számú végzésével a jogerős ítélettel kiszabott 60 nap elzárás végrehajtását a Be. 659. § (7) bekezdése alapján felfüggesztette.

[8] **III.** A Fővárosi Főügyészség felülvizsgálati indítványa – a Legfőbb Ügyészség által pontosított tartalommal – alapos.

[9] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen, és kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[10] 2. A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerint eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.

[11] A Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerint a másodfokú bíróság nem ügydöntő végzésével hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező.

[12] A Be. 428. § (1) bekezdése alapján a vádlott jelenléte a tárgyaláson kötelező, ha a tárgyaláson való jelenlét jogáról a Be. 430. § (1) bekezdése szerint nem mondott le, továbbá akkor is, ha a bíróság kötelezi a tárgyaláson való jelenlétre. Az elsőfokú bírósági tárgyalás megtartása tehát olyan személy távollétében, akinek a jelenléte a törvény alapján kötelező, felülvizsgálatot is megalapozó, úgynevezett abszolút eljárási szabálysértés, és a felülvizsgálati indítvány ezt sérelmezi.

[13] Az eljárási szabálysértés miatt előterjesztett felülvizsgálati indítványnak az eljárási szabálysértés miatt előterjesztett felülvizsgálati indítvánnyal szövege 1/2021. BJE jogegységi határozata értelmében nincs iránya, így az eljárási szabálysértés miatt előterjesztett felülvizsgálati indítvány előterjesztésére ebből következően nem vonatkozik a terhelt terhére irányuló felülvizsgálati indítvány benyújtására – a Be. 652. § (3) bekezdésében meghatározott – törvényi határidő.

[14] A Kúria az indítványnak megfelelően azt vizsgálta, hogy a terhelttel szemben lefolytatott büntetőeljárásban fennálltak-e az eljárás a távollévő terhelttel szemben, a Be. CI. Fejezetében meghatározott külön eljárás feltételei.

[15] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban a rendelkezésre álló iratok alapján a következőket állapította meg.

[16] A Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Ügyészség 2021. április 6-án B.XX.3846/2020/10. szám alatt emelt vádat a Btk. 338. § (1) bekezdésébe ütköző közveszéllyel fenyegetés büntette miatt terhelttel szemben.

[17] A kerületi bíróság a terhelt személyes jelenlétével 2022. január 6-án előkészítő ülést, 2022. március 30-án tárgyalást tartott, majd a terhelttel szemben 2022. november 14-én elfogatóparancsot bocsátott ki, miután a terhelt a vele szemben más ügyben kiszabott szabadságvesztés büntetés előli szökés miatt a jelen alapügyben elrendelt szakértői vizsgálaton nem jelent meg és jelezte a bíróságnak, hogy ugyanezen okból a 2022. november 4-ére kitűzött tárgyaláson sem fog megjelenni (49. és 58. sorszámú hivatalos feljegyzés).

[18] A kibocsátott elfogatóparancs nem vezetett eredményre, a vádképviselőt ellátó kerületi ügyészség B.XX.3846/2020/27. sorszámon a Be. 749. § (1) bekezdés alapján indítványt tett a tárgyalásnak a távollévő terhelttel szembeni folytatására. Az ügyészi indítvány alapján a bíróság 2023. március 24-ére tárgyalást tűzött ki, amelyre az ismeretlen helyen lévő terheltet hirdetményi úton idézte, majd a terhelt távollétében tárgyalást tartott, ahol meghozta és kihirdette az ügydöntő határozatot is. Az ítéletet a tárgyaláson jelenlévő ügyész tudomásul vette, míg a védő a jogorvoslati nyilatkozat megtételére 3 munkanapot tartott fenn, amelyen belül fellebbezést nem jelentett be.

[19] A kerületi bíróság a 2023. április 19-én lekért büntetés-végrehajtási nyilvántartási adatok alapján megállapította, hogy a terhelt 2022. december 24-től 2024. február 23-i várható szabadulásáig büntetés-végrehajtási intézetben fogva van.

[20] A bíróság a terhelttel szemben kibocsátott elfogatóparancsot 2023. április 20-án visszavonta, majd intézkedett az ítéletnek a terheltet fogva tartó büntetés-végrehajtási intézet útján való kézbesítése iránt. A terhelt 2023. április 21-én kézbesítési íven az ítéletet tudomásul vette, amely alapján a bíróság az ítéletet jogerősítési záradékkal látta el.

[21] A Be. 659. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványt – jelen ügyben nem releváns kivétellel – a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni.

[22] Az alapügy lefolytatásának időpontjában hatályos szövegállapot szerint, a Be. 747. § (3) bekezdése értelmében a távollévő terhelttel szemben vádemelésnek és azt követően a bíróság eljárásának akkor van helye, ha

a) a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy vagy a terhelt az eljárás során elszökött, elrejtőzött vagy megalapozottan feltehető, hogy a büntetőeljárás elkerülése érdekében más módon elérhetetlenné vált,

b) a terhelt vagy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy felkutatása érdekében tett intézkedések ésszerű időn belül nem vezettek eredményre és

c) azt a bűncselekmény tárgyi súlya vagy az ügy megítélése indokolja.

[23] A bíróság az alapügyben az eljárást az általános szabályok szerint kezdte meg, majd a terhelt elérhetetlenné válására tekintettel az eljárás a távollévő terhelttel szemben, a Be. CI. Fejezetében meghatározott külön eljárás szabályai szerint folytatta, miután annak törvényi előfeltétele, az ügyészség erre irányuló indítványa rendelkezésre állt [Be. 749. § (1) bekezdés].

[24] A terhelt azonban a 2023. március 24-ére kitűzött tárgyalás idején már nem tartózkodott ismeretlen helyen, hanem büntetés-végrehajtási intézetben volt fogva; vele szemben emiatt a Be. 747. § (3) bekezdésében meghatározott törvényi feltételek hiányában az eljárás külön eljárás szabályai szerinti folytatásának nem volt helye, a terhelt jelenléte a Be. 428. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a tárgyaláson kötelező lett volna.

[25] Ekként a bíróság a tárgyalást olyan személy – a terhelt – távollétében tartotta meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező volt. Ezzel pedig a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott, feltétlen hatályon kívül helyezésre vezető, egyúttal a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálati okot is képező eljárási szabálysértést valósított meg.

[26] Mindezekre tekintettel a Kúria a megtámadott ítéletet a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerinti okból, a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva, a Be. 663. § (2) bekezdés alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

[27] 3. A Kúria a Be. 663. § (3) bekezdése szerinti utasításként írja elő, hogy a bíróság a megismételt eljárást a terhelt jelenlétre vonatkozó rendelkezési jogát tiszteletben tartva folytassa le, ügyelve rá, hogy a kitűzendő tárgyaláson az átkísérését kérő terhelt jelenlétének biztosítása – akár telekommunikációs eszköz alkalmazásával – nem mellőzhető.

[28] 4. A Be. 856. § (1) bekezdés a) pontja szerint a bűnügyi költséget a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkori törvényes kamatával együtt a terheltnek vissza kell téríteni, ha rendkívüli jogorvoslat folytán a jogerős ügydöntő határozatot a bíróság hatályon kívül helyezte, és megismételt eljárást kell lefolytatni. A Be. 857. § (1) bekezdés c) pontja pedig előírja, hogy a visszatérítést felülvizsgálat esetén a Kúria rendeli el. Ennek megfelelően a Kúria elrendelte a terhelt részére az általa eddig esetlegesen megfizetett bűnügyi költség mindenkori törvényes kamatával történő visszatérítését.

[29] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban – a Kúria elnöke számára a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 10. § (2) bekezdésében biztosított felhatalmazás alapján, a Kúria ügyelosztási rendjének IV.6. pontjában írt rendelkezés nyomán – öttagú tanácsban járt el.

[30] **IV.** A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

Budapest, 2024. január 25.

Dr. Harangozó Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Metzing Márton s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró

A Kúria Bfv.II.1.018/2023/7. számú végzése 2024. január 25. napján véglegessé vált.

Budapest, 2024. január 25.

Dr. Harangozó Attila s.k.

